

60 let prof. JUDr. PhDr. Ladislava Hubenáka, DrSc.

V letošním roce se dožívá 60ti let vedoucí oddělení dějin mezinárodního dělnického hnutí a KSČ Ústavu marxismu - leninismu University Komenského v Bratislavě prof. Dr. L. Hubenák, který patří mezi přední slovenské právní historiky. Prof. Hubenák dlouhá desetiletí přispívá do našeho sborníku. Jeho úzká spolupráce s českou právní historií začala prací na kolektivním díle *Dejiny štátu a práva za kapitalizmu I. - II.*, které z podnětu akademika V. Vaněčka soustředilo celou tehdejší československou právněhistorickou obec. Během let se tato spolupráce prohloubila ve všech směrech. Prof. Hubenák uveřejňuje v *Právněhistorických studiích* své příspěvky věnované zvláště novějším československým dějinám, pravidelně se účastní mezinárodních seminářů a konferencí a aktivně se podílí na výchově vědeckých pracovníků, opouje kvalifikační práce právních historiků, předsedá obhajobám kandidátských disertačních prací.

Jubilantova osobnost v sobě vzácně spojuje zájem právního historika a schopnost tvůrčím způsobem pracovat s právními prameny a současně obecného historika i archiváře; charakterizuje ho smysl pro závažnost historického faktu i neumdlévající snaha dobrat se vysvětlení příčin historických procesů i zákonitostí, kterými se řídí. V profilu Hubenákovy osobnosti se ovšem stejně tak výrazně projevuje i jeho úspěšná činnost pedagogická a to jak v oborech historických, tak i jako externího učitele na právnických fakultách v Bratislavě a Brně. Úspěšně se jubilant angažuje i jako nadšený propagátor a popularizátor vědy.

Prof. L. Hubenák po gymnasiálních studiích ve Zlatých Moravcích a Levicích absolvoval právníckou fakultu v Bratislavě (1952) a později i fakultu filozofickou, obor archivního studia (1960). V roce 1963 získal hodnost kandidáta historických věd a r. 1966 se habilitoval na filozofické fakultě v Bratislavě pro obor československých dějin. V r. 1977 obhájil doktorskou disertační práci a v r. 1978 byl jmenován řádným profesorem československých dějin. Zastával také řadu významných funkcí i mimo vysoké školy: v letech 1955 - 1968 byl ředitelem Státního slovenského ústředního archivu a resortního vědecko-výzkumného ústavu Povereniectva vnútra, v letech 1968 - 1977 vedl oddělení dějin státu a práva a zastával funkci vědeckého tajemníka a zástupce ředitele na Ústavu státu a práva SAV, v letech 1977 - 1981 pracoval jako ředitel odboru marxismu-leninismu na ministerstvu školství SSR. Ve vědeckém kolegiu věd o státu a právu ČSAV měl na starosti vědní obor dějiny státu a práva.

Široké a komplexní historické, archivářské i právníké vzdělání, stejně jako významná politickoorganizační praxe se velmi příznivě odrazily ve vědecké práci prof. Hubenáka.

Vyhraněným a celoživotním zájmem prof. Hubenáka jsou recentní dějiny ČSSR a zkoumání právního základu postavení a činnosti revolučního dělnického hnutí a zvláště jeho předvoje - KSČ v buržoazním státě. Právě zde přispěl nemalou měrou k objasnění třídní podstaty a protilidového charakteru buržoazního státu, historické úlohy dělnické třídy a KSČ v zápasech o konečné vítězství socialismu u nás, o povaze našeho spojení s SSSR.

Z dlouhé řady Hubenákových publikací (vedle 15 knižních titulů, 79 vědeckých prací a studií a přes 180 odborných článků, studií a recenzí) si připomeňme některé jeho významné příspěvky uveřejněné v našem sborníku: na prvním místě jsou to jeho významné

"Prameny k dějinám státu a práva na Slovensku za kapitalizmu (1848 - 1945)", PHS 12 a "Prameny k dějinám státu a práva na Slovensku v období budovania socializmu (1945 - 1960)", PHS 14, z řady studií věnovaných právní problematice politických stran v buržoazní ČSR je to např. stat' "Vznik Komunistické strany Československa", PHS 17, "Vianočná dohoda o Slovenskej národnej rade", PHS 18, "Význam slovenského protifašistického odboja pre obnovu československého státu na nových základoch", PHS 19. Tutéž problematiku sledoval i ve svém příspěvku do Pocty akademiku V. Vaněžkovi v r. 1975 v r. 1975 - "Slovenské národné povstane - nové etap vzťahu Čechov a Slovákov".

Významný je podíl jubilanta na vzniku díla Dějiny státu a práva na území Československa v období kapitalizmu, I - II., jehož je vědeckým redaktorem.

Životní výročí zastihuje jubilanta v plné tvůrčí aktivitě a vsutku mladistvém elánu. Redakce Právněhistorických studií se ráda připojuje k dlouhé řadě jubilantových spolupracovníků, kolegů a přátel a přeje mu i v zájmu dalšího rozvoje československé právní historie, pevné zdraví a mnoho dalších tvůrčích úspěchů.

Karel Malý

Doc. JUDr. Jan Vašečka, CSc. šedesátníkem

V únoru 1988 se dožívá životního jubilea docent obecných dějin státu a práva právnické fakulty Univerzity J.E. Purkyně v Brně Jan Vašečka. Původem ze slovenské obce Kátov v okrese Senica, absolvoval v letech 1939 - 1947 skalické gymnázium a potom univerzitní studia v Bratislavě na právnické fakultě (promoval v roce 1951). Krátce působil na katedře marxismu-leninismu Vysoké školy technické, kde se zabýval dějinami KSČ. Záhy po založení právnické fakulty v Brně nastoupil na katedru dějin státu a práva. Zde se věnoval v první řadě předmětu obecných dějin státu a práva, pedagogicky též římskému právu.

V oboru obecných dějin státu a práva rozvíjel též svoji vědeckou činnost. Nejprve rozpracoval některé otázky problematiky věcných práv, kterou posléze shrnul do svojí kandidátské disertační práce, jež obhájil v roce 1975 na Ústavu státu a práva SAV v Bratislavě. O tři roky později předložil svůj habilitační spis na téma "Postavení církví v Československu po roce 1945", na jehož základě mu byla udělena hodnost docenta.

Touto prací též naznačil další směr svého odborného zájmu. Již řadu let se věnuje právněhistorické problematice církví a náboženských společností a to nejen u nás, ale v širším pohledu světových dějin. V této rovině spolupracuje s řadou institucí zejména Sekretariátem pro věci církevní ministerstva kultury ČSR a příslušným odborem JmKNV. Publikoval též řadu článků a studií (jejich přehled připojujeme na závěr).

Rozsáhlá je též pedagogická činnost doc. J. Vašečky. Soustavně se věnuje oboru obecných dějin, kde zpracoval mimo jiné i několik učebních pomůcek (především Obecné dějiny státu a práva, Praha 1982 a Dokumenty z obecných dějin státu a práva, Brno 1986).

Jubilantovi přejeme, aby i v příštích letech ve zdraví a osobní pohodě mohl rozvíjet svoje plány vědecké i náročnou práci vysokoškolského učitele.